

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY; EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY - Miesięcznie z przesyłką pocztową 5 zł. Dla odbierających piśmie na miejscu 3 zł. Cena poleceń wynosi 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

Sklep „Goniec Częstochowski”, ul. Pańny Marji 24 - Telefon nr. 54

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. pocz. 65.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł.
Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście 40 gr. Nadstanie 40 gr. Za tekstem 20 gr. Drobną ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy drugi wiersz 15 gr. Napisane od środka 21. 150. Ogłoszenia zamieszcowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenie skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. drożej.

BEZDOMNOŚĆ I WŁÓCZĘGOSTWO W POLSCE.

Ruch budowlany w Polsce skutkiem kryzysu zmniejsza się w sposób zaskarżający. Kapitał ulokowany w budynkach, może być wycofany bardzo powoli, bo dopiero po upływie 50 lat, „ale wobec przyrostu ludności u nas, wynoszącego około pół miliona rocznie, potrzeba nowo wyciągniętych mieszkań jest bardzo wyraźna, bo w tym względzie jest całkowicie odwrotnie, ludzie muszą przecież gdzieś mieszkać. Tymczasem według urzędowych danych, liczba bezrobotnych w grupie budowlanej z 12.655 w r. 1930 (w lipcu) wzrosła do 22.614 w r. 1932, t. j. o 78,7 proc.

Przemysł związany z budownictwem ogranicza swoją produkcję. Poczynając od r. 1930 do chwili obecnej ilość czynnych cementowni, cegielni i hut szkła z 490 spadła do 302, a ilość zatrudnionych w nich robotników z 39.884 do 24.301, t. j. zmniejszyła się o 39,1 proc. Według urzędowej statystyki w 52 miastach w r. 1931 wybudowano nowych izb mieszkalnych 24.892, a po potrąceniu 648 izb, wycofanych z użytkowania, pozostało 24.244 izby. W pierwszym półroczu r. b. w 59 miastach (po odjęciu 250 izb wycofanych z użytkowania), oddano do użytku tylko 6.984 izby.

Na osłabienie tempa budowlanego wskazuje i to, że wówczas gdy w r. ub. rozpoczęto budowę nowych domów z 15.556 izbami, to w r. b. tylko 12.849 tj. o 17,4 proc. mniej, a ruch budowlany w r. ub. już jest nader słaby.

Na tem tle — braku mieszkań wogóle, a nowych w szczególności — rozwija się zjawisko bezdomności i włóczęgostwa. Popyt na mieszkania wywołują głównie nowo zawierane małżeństwa. Otóż u nas zawiera się takich małżeństw około 300 tys. rocznie. W Polsce, jako w kraju o dużym przyroście ludności spodziewać się należy, że ilość ta z biegiem lat będzie raczej wzrastała. Uwzględniając fakt, że 75 proc. małżeństw zawiera się na wsi, gdzie brak mieszkań jest mniej dotkliwy, że wreszcie z pozostałej ilości połowa za mieszkuje małe miasteczka, i nie objęte statystyką budowlaną, to i tak pozostaje około 37.500 małżeństw, potrzebujących mieszkań, wobec zaś 24.000 nowych izb, wybudowanych w r. ub., okaże się, że ich będzie za mało, nawet gdyby te małżeństwa poprzestały tylko na jednej izbie.

Tak więc nowe budownictwo nie zaspokaja, nawet w słabym stopniu wciąż wzrastającej potrzeby nowych mieszkań, i jeżeli w dużych miastach, jak Warszawa, Łódź itd. ilość wolnych mieszkań jest względnie dosyć duża, przypisać to należy wyłącznie zwiększonej pauperyzacji szerokich warstw ludności miejskiej, która nie posiada odpowiednich środków, aby własne mieszkania wynająć i mieścić się bądź w pokojach odnajeżonych, bądź „kątami”, w suterynach; na poddaszach itp. Zaludnienie starych mieszkań ciągle wzrasta — a ilość izb zamieszkiwanych przez 8—10 osób jest coraz większa. Jeżeli zatem o bezdomności, w literalnym tego słowa znaczeniu, nie mówić się, gdyż nie rzuca się ona w oczy, to jednak niewątpliwie istnieje ona w tym sensie, że coraz liczniejsze stają się rzesze tych, którzy z braku środków muszą sobie odmówić własnego mieszkania.

Według przypuszczalnych, a bardzo ostrożnych obliczeń, w 59 większych miastach, liczących ponad 20.000 mieszkańców, brak conajmniej 300.000 izb. Już te tylko cyfry wskazują, że głód mieszkaniowy jest u nas nader ostry i jedynie kryzys i brak środków wpływa na to, że wie le osób odmawia sobie mieszkania, jak

zresztą i wielu innych rzeczy w zakresie odzieży, obuwia, lepszego czy racjonalnego odżywiania itp.

Jeszcze słabiej rzuca się w oczy drugie zjawisko społeczne, wynikłe na tle kryzysu — włóczęgostwo. Dowiadujemy się o niem zwykle z kroniki policyjnej, gdzie winni zazwyczaj figurują jako „niemeldowani”. Istotne rozmiary tego zła trudno ująć w ścisłe cyfry, ile że same włóczęgostwo, jako takie, jest karane, przeto

podlega rejestracji zazwyczaj w związku z pewnym konfliktem z władzami policyjnymi. Opierając się na tej statystyce, można twierdzić, że przed kryzysem włóczęgostwo osłabło, z 16.333 wypadków w r. 1926 spadło do 12.134 w r. 1929, a więc o 25 proc. przeszło. Począwszy jednak od tej daty zaczęło powoli wzrastać do liczby 12.724 wypadków w roku 1930 (o 4,9 proc.) i 12.533 w r. 1931 (o 3,5 proc.). Ponieważ przestępczość w Polsce naogół zmniejsza się, przeto wzrost włóczęgostwa należy zapisać wyłącznie na rachunek kryzysu i bezrobocia. Z. K.

Balonem z Bazylej do Warszawy. Załoga balonu „Odyńia”, biorącego udział w międzynarodowych zawodach balonowych o puchar Gordona Bennetta, wylądowała na lasze wiślanej w pobliżu Bielani. Fotografia nasza przedstawia lotników Zbigniewa Burzyńskiego i Franciszka Hynka w towarzystwie funkcjonariuszy komisarjatu wodnego w Warszawie, którzy przewieźli ich do Warszawy.

TABELA

ciągnięcia loterii na str. 5-ej.

Cała wyspa zniknęła

w otchłaniach morza podczas trzęsienia ziemi w Grecji.

Ateny. — Coraz to groźniejsze wiadomości nadchodzą z terenów, dotkniętych straszną katastrofą trzęsienia ziemi. I tak cała wyspa Amagianni, leżąca obok półwyspu Chalkidiki, na której osiadło 200 rodzin greckich, przybyłych z Azji Mniejszej, zniknęła zupełnie pod wodę. Zachodzi obawa, że na wysepce znalazło śmierć 600 do 800 osób.

Wśród ludności całego terenu, dotkniętego katastrofą, panuje nie dająca się wprost opisać panika, gdyż trzęsienia trwają w dalszym ciągu i nie wiadomo, gdzie szukać schronienia.

Liczba bezdomnych oceniana jest w tej chwili na 10.000 osób, wzrasta jednak z każdą chwilą.

Także i prastary klasztor na górze Atos został poważnie uszkodzony. Wśród miejscowości, jakie zostały zupełnie spustoszone na półwyspie Chalkidiki, znajduje się wieś Stagira, miejsce urodzenia Arystotelesa.

Pierwszemu najgwałtowniejszemu trzęsieniu ziemi, które wyrządziło największe spustoszenie, towarzyszyły straszliwe grzmoty podziemne. Świadkowie zauważyć mieli również ognistą lawę, wydobywającą się z ziemi.

Wybrzeże zatlane zostało niebawem dotąd falą morską. Zdawało się już, że koniec świata bliski.

Nędza wśród ludności jest nie do opisaną. Gubernator Macedonii zażądał natychmiastowej pomocy dla bezdomnych i rannych. Grecy Czerwony Krzyż wysłał dwa pociągi sanitarne i z żywnością do Saloniki. Dzisiaj wypływa z portu Pireus parowiec z namiotami i materjałami, potrzebniemi do urządzenia doraźnych baraków dla bezdomnej ludności.

TELEGRAMY

JAPONCZYCY GROZĄ ZAJĘCIEM PEKINU I TIENSINU.

Tokjo. — W rozmowie z przedstawicielami prasy oświadczył minister wojny Araki, że na wypadek wkroczenia generała chińskiego Czang-Sue-Liang do Mandżurji, Japończycy obsadzą Pekin i Tientsin.

Ponowna akcja militarna Japończyków w Szanghaju będzie zależała od tego, jak Chińczycy zachowają się wobec układu o zawieszeniu broni.

W dalszym ciągu oświadczył Araki, że Japonia odrzuci wszelkie propozycje Ligi Narodów, które nie będą uwzględniały niepodległości Mandżurji.

WALKI W MANDŻURJI

Charbin. — Walki w Mandżurji trwają w dalszym ciągu. Według nadchodzących tutaj wiadomości Chińczycy zajęli miasto Mandhuli.

Konsul japoński w Charbinie wystąpił do swego rządu depeszę alarmującą z żądaniem natychmiastowej pomocy.

WYJAŚNIENIE HERRIOTA.

Paryz. — W rozmowie z redaktorem „Le Petit Parisien”, co do znaczenia słów przemówienia w Gramat, iż wybitni członkowie opracowują obecnie program wzajemnego stosunku między rozbrojeniem a bezpieczeństwem, Herriot miał dać do zrozumienia, że chodzi o rozmaite projekty, rozpatrywane obecnie w Genewie, których podstawę stanowią zasady protokołu genewskiego z roku 1924. W przygotowaniu tych projektów biorą udział inspiratorzy samego protokołu, t. j. Benesz, Politis, Hymans, jak również i przedstawiciele państw skandynawskich. Rozmaite te plany zmierzają do równo-

W Moskwie oczekują podpisania paktu o nieagresję z Rumunią.

Moskwa. — W tufejszych kołach politycznych oczekują bliskiego podpisania paktu o nieagresji rosyjsko-rumuńskiego, przyczem liczą się z ewentualnością, iż pakt ten podpisany zostanie w Genewie równocześnie z podpisaniem francusko-sowieckiego paktu nieagresji, który został już uprzednio parafowany.

Mianowanie p. Madgearu delegatem Rumunii do Ligi Narodów w miejsce dotychczasowego przedstawiciela Rumunii p. Titulescu, pozwala spodziewać się szybkiego zawarcia paktu rumuńsko-sowieckiego, albowiem Madgearu znany

jest ze swego przychylnego ustosunkowania się do takiego paktu nieagresji. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że pakt ten nie będzie zawierał osobnej klauzuli co do Besarabji, lecz że oba państwa zobowiążą się do „nie używania broni dla zlikwidowania spornych kwestji”.

Odnosnie do polsko-sowieckiego paktu nieagresji przypuszczają w Moskwie, że zostanie on po podpisaniu paktu z Rumunią i Francją ratyfikowany przez Sejm polski w listopadzie b. r.

—x—

Środowe posiedzenie Rady Ligi

„Nawet ułomna Liga Narodów jest doniosłym czynnikiem pokoju”.

Genewa. — Na wstępie środowego posiedzenia Zgromadzenia Ligi Narodów przedstawiciel Japonji Nagaoka wygłosił przemówienie kondolencyjne pod adresem Grecji, której ludność została dotknięta kłeską żywiołową.

Po przemówieniu przedstawiciela Grecji Raphaela, który podziękował przedstawicielowi Japonji za słowa współczucia, Zgromadzenie przystąpiło do dyskusji generalnej, w której zabrali najpierw głos przedstawiciele Boliwji i Paragwaju. Obaj mówcy złożyli deklaracje ożywione duchem pojednawczym, wyrażające zadowolenie z powołania przez Radę Ligi Narodów specjalnej komisji, która zajmie się konfliktem boliwijsko-paragwajskim o terytorjum Chaco.

Zkolei przemawiał delegat Szwajcarii Motta, który wziął w obronę Radę Ligi Narodów przed zarzutami stawianymi jej przez szeroką opinię publiczną. Motta przyznał wprawdzie, że prace gospodarce Ligi Narodów doznają fiaska, że konflikt na Dalekim Wschodzie oraz zarys między Boliwią a Paragwajem budzą niepokój, że wreszcie prace rozbrojenie napotykają na bardzo poważne przeszkody — wszelako Motta jest zdumiony faktem, że na Ligę Narodów wydaje się wyrok z taką łatwością, a na-

wet niesprawiedliwością. Odpowiedzialność za niepowodzenie Ligi spada bowiem nie na Ligę Narodów, jako taką, ale na poszczególne rządy.

Dalej Motta potępia tendencje pewnych państw, które grożą wycofaniem się z Ligi, jeśli ten lub inny postulat danego państwa nie będzie szybko zrealizowany. (Aluzja do Niemiec?). Potem wyraża opinie, że powrót do przedwojennej formy życia międzynarodowego byłby niepożądany zarówno dla państw małych, jak i dla wielkich. Państwa małe nie mogłyby wywierać bez Ligi Narodów odpowiedniego wpływu na życie międzynarodowe, a państwa wielkie musiałyby wrócić do dawnych systemów sojuszy. Liga Narodów — mówił Motta — nawet ułomna i niewystarczająca stanowi doniosły czynnik pokoju i jasny symbol postępu ludzkiego.

Na tem dyskusja została przerwana.

Dziś przemawiał na premier francuski Herriot, który według krążących pogłosek, zdecydował się na wygłoszenie mowy pod wpływem wystąpienia Motty, aby podobnie jak delegat Szwajcarii wypowiedzieć kilka słów w obronę Ligi Narodów. Przewidując tu, że Herriot w mowie nie będzie mówił o rozbrojeniu, a poruszy zapewne obszerne sprawy gospodarcze.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON”
JĘJ EKSCYLENJA
MIŁOŚĆ
 z nową gwiazdą Francji **ANNA BELLA**
 Nad progr. Tygodnik Dźwięk. Paramount.
 Ceny miejsc zwikto. Szczęśliwy w afiszach.

ległego zorganizowania bezpieczeństwa i rozbrojenia, co umożliwiłoby umianie zasady równoprawnienia. Rzecz jasna, pisze „Le Petit Parisien”, że narazie chodzi o sugestje dość jeszcze mejne i nieskrystalizowane. Dalsze ich opracowanie pociągnie za sobą rozmowy natury bardzo delikatnej z Ameryką i Anglią, gdyż pragnie się uniknąć błędów, popełnionych w r. 1924, a polegających na niedostatecznym uwzględnieniu wrażliwości państw anglo-saskich. W chwili obecnej bardziej konkretnie przedstawia się projekt przedstawicieli Danii, Muencha, opierający się na utworzeniu specjalnej organizacji arbitrażu i ścisłej kontroli nad rozbrojeniem.

OBRAZ M. B. CZESTOCHOWSKIEJ UFUNDOWANY PRZEZ POLSKICH EMIGRANTÓW WE FRANCJI.

Troyes (we Francji). — Polskie życie narodowe i społeczne polskiej kolonii w Troyes (w departamencie Aube), liczącej ponad 1000 osób, grupuje się w polskich towarzystwach katolickich: w Kościele Katolickim Zjednoczeniu Polskiem (prezes J. Pokornowski) i w Kole Różańca św. (przewodn. p. Hyżakowa). Ponadto prace wśród dzieci prowadzi Stow. dzieci, na którego czele stoi p. Sędzikowska.

O gorliwym przwiązaniu naszych wychodźców do Polski świadczą manifestacje, do których sposobność dają dość częste odwiedziny księży z Polski, a przede wszystkim ufundowanie przez kolonję polską w kościele St. Remy w Troyes obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, Królowej Korony Polskiej. Poświęcenie tego obrazu było obchodzone przez naszych rodaków niezwykle uroczysto. Do konacji go przybyli specjalnie z Paryża rektor polskiej misji katolickiej we Francji ks. prałat Łagoda.

GÓMBÓSZ PREMIEREM WĘGERSKIM?

Budapeszt. — W węgierskim kryzysie gabinetowym zanosi się na desygncję ministra honwedów Gómbósa na premiera na skutek interwencji hr. Bethlena, który uważa min. Gómbósa za odpowiednią osobistość do objęcia premierstwa.

TROCKI MIAŁ BYĆ PORWANY PRZEZ AGENTÓW G. P. U?

Konstytynopol. — Wedle nadeszłych tu informacji rząd czeski dlatego odmówił Trockiemu prawa wjazdu do Czechosłowacji, ponieważ w ostatniej chwili otrzymał poufne wiadomości, iż agenci G. P. U. przybyli specjalnie do Czechosłowacji z poleceniem od rządu sowieckiego, aby porwać Trockiego w chwili, gdy stanie on na ziemi czeskosłowackiej i wywieźć go do Rosji sowieckiej.

Rząd czeskosłowacki chciał, rzecz prosta, uniknąć nieprzyjemnego wpłatania się w aferę, podobną do głosnej swojego czasu afery porwania gen. Kutjepowa i z tego powodu cofnął w ostatniej chwili udzielone już poprzednio zezwolenie na wjazd Trockiego do Czechosłowacji.

„TYDZIEN GANDHIEGO”.

Bombaj. — Na zarządzenie przewodniczącego kongresu panindyjskiego, Pandita Malaviya, rozpoczął się we wtorek „tydzień Gandhiego”, w czasie którego ma się odbyć kampanja propagandy za zniesieniem niesprawiedliwości społecznej w stosunku do parjasów. W tym celu ma się zebrać w całych Indjach 150 tysięcy funtów na propagandę.

Poona. — We wtorek rano przed śniadaniem odprawił Gandhi na podwórzu więzienia, wyłożonego dywanami wspólnie z kilku parjasami modlitwy dziękczynne.

W poniedziałek wieczorem lekarz zrobił Gandhiemu masaż, kąpał go w borwinie i zaaplikował kilka iniekcji.

Słynny pisarz hinduski Tagore pozdrowił Gandhiego słowami: „Niesiony prądem dobrych wieści przyszedłem do Ciebie, proroku”, poczem obaj uściskali się w miłczeniu.

„We wtorek Gandhi obchodził swe urodziny i z tego powodu wszystkie giełdy były zamknięte.

Idź na Dzień Letnictwa Sportowego w niedzielę na Lotnisko.

Na marginesie niemieckiego żądania

Co píše „Manchester Guardian” o istotnych celach wojskowych Niemiec?

London. — „Manchester Guardian” zamieszcza artykuł swego berlińskiego korespondenta o istotnych celach wojskowych Niemiec. Korespondent stwierdza, że Niemcy ludzą się, jakoby deklaracja brytyjska nie reprezentowała istotnej polityki brytyjskiej, lecz wyobrażała tylko akt przejściowego podporządkowania się Francji. Każda przchylna i krytyczna zmianka poczyniona w Anglii wobec tej deklaracji, jest w Niemczech cytowana i wyolbrzymiana, natomiast przemilczane są poprostu słowa, podtrzymujące deklarację brytyjską. W Niemczech pełni się nadzieję, że żądania niemieckie zostaną częściowo uwzględnione, jak podkreśla korespondent dziennika, w obecnej sytuacji nie może być mowy ani o kompromisie ani też o półśrodkach. O ile nastąpi zgoda na skromne żądanie równoprawnienia, to automatycznie nastąpiaby zgoda na wszystko. Zgoda na reorganizację Reichswehry uczyniłaby z Niemiec naród „uzbrojony”. Wszyscy Niemcy zdolni do noszenia broni zostaliby wówczas wywiczeni do wojny. Do prowadzenia wojny — pisze korespondent — niezbędne są dwie rzeczy: materiał ludzki i materiał techniczny. Zezwolić Niemcom na przebudowę Reichs-

wehry oznaczałoby zezwolic na przygotowanie materiału ludzkiego, co zaś do materiału technicznego, to Niemcy żądają, aby zezwolic im produkować takie rodzaje broni, na jakie ew. konwencja rozbrojeniowa zezwoliłaby innym państwom. Tymczasem rozdział V Traktatu Wersalskiego nie mówi o ograniczeniu ciężkiej artylerji, czołgów i samolotów bombowych Niemiec, lecz o zupełnym ich wykreśleniu. Jeżeli Niemcy dziś nie mogą prowadzić wojny, to tylko dlatego, że nie mają tych rodzajów broni. Gdyby ta zasada została obalona, to przygotowanie Niemiec do wojny jest tylko kwestją czasu. Jeżeli Niemcy mogą wyprodukować 10 ciężkich armat, to będą mogły wyprodukować ich także i 100. Zezwolic Niemcom na równo prawa w zakresie materiału technicznego, nawet z ograniczeniami, znaczy pozwolić im na wszystko. Oto dlaczego kompromis jest niemożliwy. Może być tylko odrzucenie albo kapitulacja wobec żądań niemieckich.

Wobec olbrzymiego wpływu „Manchester Guardian” w kołach radykalnej liberalnej inteligencji angielskiej artykuł ten wywołał w Londynie wielkie wrażenie.

Przesilenie gabinetowe w Anglii.

London. — Tak, jak przewidywano na wczorajszym posiedzeniu gabinetu nastąpiła dymisja ministra spraw wewnętrznych Herberta Samauela, ministra dla spraw Szkocji Sinclaira i lorda pieczęci prywatnej Snowdena.

Wszyscy trzej solidarnie oświadczyli, że jeśli umowa ottawska nie zostanie odroczone aż do czasu ustalenia wyników międzynarodowych konferencji ekonomicznej, to zmuszeni są zgłosić swą rezygnację.

Ponieważ odroczenie umów ottawskich zostało odrzucone, dymisja stała się faktem.

Obsadzenie opróżnionych tek przedstawia dla Mac Donalda nie małą trudność, ze względu na zachłanność konserwatystów, którzy chcą wykorzystać tę okazję, aby wzmocnić konserwatywny charakter rządu.

Wczoraj po południu odbyło się u Mac Donalda dłuższe posiedzenie, na którym omawiano nowe personalia. W posiedzeniu tem brał udział Mac Donald i Thomas z prorządowej grupy Labour Party, Simon i Runciman z grupy narodowych liberałów oraz Baldwin i Chamberlain z ramienia konserwatystów.

Do porozumienia jednak nie doszło i rekonstrukcja załatwiona zostanie najwcześniej późną nocą, lub dopiero jutro rano.

DYMISJA TITULESCU NIE PRZYJĘTA

Bukareszt. — W sprawie konfliktu posła Titulescu z rządem, donosi dzisiejsza prasa rumuńska, że rząd rumuński nie przyjął dymisji Titulescu. Premier Vayda wysłał po audjencji u króla telegram do Titulescu, w którym prosi go o natychmiastowe przybycie do Bukaresztu celem zlikwidowania konfliktu, gdyż Titulescu zrozumiał prawdopodobnie „fałszywie zabiegi rządu w sprawie zawarcia paktu nieagresji z Rosją.

Wkońcu zaznaczył premier Vayda, że jeżeli Titulescu jest zdania, iż rząd rumuński postąpił w tej sprawie nieostojownie, to gabinet rumuński jest gotów zgłosić natychmiast swą dymisję i zaproponować królowi, aby misję utworzenia nowego gabinetu powierzył posłowi Titulescu.

MILITARYZACJA DZIECI W SOWIETACH.

Moskwa. — Militaryzacja w Sowietach ogarnia nawet dzieci. W odezwie wydanej z okazji „Międzynarodowego Tygodnia Dziecka”, który to tydzień odbędzie się między 2 a 9 października, czytamy między innymi: „Dzieci związku sowieckiego! Studujcie sztukę wojenną, wzmacniajcie łączność z czerwoną armją i flotą, wstępujcie do szeregów młodych przy-

„Osovojachimu”, bądźcie gotowe do obrony ZSRR!”

TAJNY UKŁAD WOJSKOWY GEN. SCHLEICHERA Z TUCHACZEWSKIM?

Paryż. — W jednym z dzienników paryskich pojawiła się dzisiaj pogłoska, że dowódca czerwonej armji Tuchaczewskij, który bawił na manewrach niemieckich w charakterze obserwatora, zawarł 20 września tajny układ wojskowy z gen. von Schleicherem, rozszerzający umowę z Rapallo.

KUKURYDZA I SŁOMA NA OPAL.

Chicago. — Z powodu niezmiernie niskich cen produktów rolnych władze powiatu Colfax w Stanie Nebraska uchwały opalać wszystkie gmachy powiatowe, sądy i szkoły nie węglem, lecz słomą i kukurydzą.

DALSZA DROGA ORKANU.

Waszyngton. — Amerykański Czerwony Krzyż wysłał dwa samoloty z materiałami sanitarnymi na wyspę Portorico, jako pierwszą pomoc dla dotkniętej katastrofą żywiołową ludności.

Według wiadomości stacji meteorologicznej, orkan posunął się z niezwykłą chyżością na San Domingo. Ludność San Domingo i Haiti otrzymała wskazówkę szukania schronienia przed orkanem w piwnicach i jaskiniach.

W DWUCH DNIAH 100 ZABITYCH I 300 CIĘŻKO RANNYCH.

Asuncion. — Gwałtowne walki między Paragwajem a Boliwią o posiadanie fortu Boquero trwają w dalszym ciągu. W ostatnich dwóch dniach po obu stronach padło 100 zabitych, oraz 300 ciężko rannych. Ze strony rządu paragwajskiego wysłano na miejsce walki oddział karabinów maszynowych.

KATASTROFALNE SKUTKI GWALTOWNYH BURZ WE WŁOSZECH.

Rzym. — Po szeregu pięknych i pogodnych dni, Włochy środkowe nawiedziła katastrofalna fala burz, wyrządzająca w różnych miejscowościach wielkie szkody materialne i pociągając za sobą nawet ofiary w ludziach.

W pobliżu miasteczka Arezzo pionur uderzył w chatę wieśniaka, w której znajdowała się kobieta z dwójkiem dzieci. Jedno z dzieci porażone zostało pionurem śmiertelnie, zaś drugie w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala. W Mont Alcino pionur zabił pracują-

Zatw. przez Minist. W. R. i O. P. za № 20902/18.
ROZCNE KURSY HANDLOWE
 Pięcioroczne Buchalteryjne
 DZIENNE I WIECZOROWE
 pod kier. R. GERMAN-SZUMACHEROWEJ
 przyjmuje się zapłaty kandydatów (ek), na rok szkolny 1932-33.
 ABITURACJA wydała się **SWIADOSTWA**
 Kancelaria przy ul. Dąbrowskiego № 11, front, 2-gie piętro, telef. № 902.
TAMŻE SZKOŁA PISANIA NA MASZYNACH.

ca w polu dziewczęcy i niebezpiecznie poraził 34-letniego wieśniaka.

Gwałtowne ulewę wywołały powódź na ulicach Florencji, gdzie zostało zalanych szereg mieszkań parterowych.

Szalejąca burza zaskoczyła też trzeci turystów, wspinających się na Monte Tovo. Dwaj porwani zostali przez wichier i wpadli do przepaści, odnosząc ciężkie obrażenia.

POŻAR ZNISZCZYŁ ELEKTROWNIĘ W BRUKSELLI.

Bruksela. — Elektrownia miejska w Brukseli spłonęła. Wszystkie maszyny zostały zniszczone. Miasto pograżone jest w ciemnościach. Pożar powstał w głównej hali, gdzie znajduje się tablica rozdzielcza i z niezwykłą szybkością ogarnęła zabudowania elektrowni.

UPROSZCZENIE WYPŁATY EMERYTUR W DOWICH I SIEROCHYCH.

Warszawa. — Z dniem 1-go października b. r. wprowadzone będą znaczne uproszczenia w sposobie wypłaty emerytur wdów i sierot w całym państwie.

Obecnie na podstawie porozumienia ministerstwa skarbu z ministerstwem poczt, pośrednictwo PKO przy wypłacie emerytur będzie usunięte. Urzędy pocztowe otrzymywać będą bezpośrednio od Izby skarbowej listy wypłat emerytur i wypłacać je będą stronom. Zarządzenie to nie dotyczy wypłat emerytalnych przedsiębiorstw państwowych, jak np. koleje i pocztę.

1.901.600 ZŁ. NA ZASŁKI DLA BEZROBOTNYH ROBOTNIKÓW.

Warszawa. — W dniu 28 b. m. odbyło się pod przewodnictwem wice-ministra opieki społecznej, p. Rożnowskiego, posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia, na którym uchwalono preliminarz budżetowy F. B. na październik. Preliminarz ten ustala m. in. wysokość kwoty, przeznaczonej na zasiłki dla bezrobotnych robotników, na 1.901.600 zł., przyczem przewiduje się, że liczba bezrobotnych, uprawnionych do pobierania zasiłków, wyniesie w październiku około 30.000 osób.

Należy zaznaczyć, że preliminarz Funduszu Bezrobocia na październik przewidywał poraz pierwszy od dłuższego czasu nadwyżkę wpływów nad wydatkami. Wyniesie ona około 450.000 zł.

STRZAŁY W RESTAURACJI.

Wilno. — Z Baranowicz donoszą, że w jednej z restauracji w nieznanym bliżej okolicznościach, Jerzy Wyszymirski, współpracownik jednego z pism, w stanie silnego podniecenia nerwowego strzelił kilkakrotnie do 2 oficerów i obydwu ciężko zranił. Wyszymirskiego aresztowano.

Tragiczna zawartość worka

wyrzuconego z pociągu.

Warszawa. — Wszczęta zbrodnia wykryto wczoraj ranem w miejscowości Żabki pod Warszawą. Zdażający rano do pracy robotnicy, zatrudnieni przy układaniu podkładów pod szyny na torze kolejowym spostrzegli przy torze w odległości 30 metrów od budynków stacji kolejowej work, z którego sterczały ku górze dwie stopy. Robotnicy rozcięli work i wówczas znaleźli w nim straszliwie zmasakrowane zwłoki młodej kobiety. O sprawie niezwłocznie powiadomiono policję, która przybyła w towarzystwie lekarza powiatowego.

Denatka miała na sobie tylko koszulę, a twarz jej była okrecona strzupami podartej sukni. Jak się okazało, została ona uduszona jedwabną pończochą, okreconą na szyi i przewiązaną podwojnym wę-

Dr. T. LEWKOWICZ
CHOROBY OCZU
 W CZESTOCHOWIE, KATEDRALNA № 8.
 Przyjmuje od 10 do 12 i od 4 do 7.
 Leczenie jaglioy od godziny 9-10.
OCZY SZTUCZNE SZKLANE.

ZĘBY, korony, mostki, — wprawia LEKARZ - DENTYSTA
 Unikajcie partaczy dentytystycznych gdyż im nie wolno dotykać się pacjentów
 (Dz. Ust. Nr. 64 poz. 476)
 Broszura wysłać za darmo, załączając, w Administracji pisma „Czystość” lub od autora Lekarsza - Dentysty MICHAŁA OREJNEKA w Częstochowie, Al. J. Nałwa, Panny Marii (i Al.) nr. 10.

tem. Twarz denatki była w straszliwy sposób zmasakrowana i zniekształcona, jak gdyby mordercy zależało na zupełnym zatarciu wygładu twarzy ofiary. — Zwłoki znajdowały się już w stanie częściowego rozkładu.

Jak wynika ze śladów, zostały one wyrzucone z przejeżdżającego pociągu. Morderca widocznie nie znał terenu, porzucając zwłoki nieopodal budynku stacyjnego, gdzie odbywa się ożywiony ruch. Dokładne oględziny trupa doprowadziły do wniosku, że zbrodnia ma tło seksualne. Ofiara miała lat około 18, była ciemną blondynką o długich włosach, dobrze zbudowana.

Zwłoki zabezpieczono na miejscu do dyspozycji prokuratora. Policja wszczęła energiczne dochodzenie, celem wykrycia ohydneho mordercy.

UKRAŃSCY KOMUNISTI Z SELROBU Odstawieni do więzienia.

Lwów. — Dochodzenia policyjne, prowadzone w związku z wynikami rewizji we wszystkich redakcjach ukraińskich pism komunikacyjnych i w mieszkaniach aresztowanych działaczy komunistycznych Selrobu we Lwowie zostały we środę zakończone.

Z pośród 45 aresztowanych osób, zatrzymano i odstawiono do dyspozycji władz sądowych 19. Pozostałych wypuszczono na wolność.

Wśród zatrzymanych znajdują się: red. prof. Antoni Kruszelnicki („Nowi Słahny”), Wasyl Woźny, Roman Skarzyński („Syła”), Mirosław Gnyp (Kooperatywne Wisty), oraz członekowie zarządu Selrobu: Meliton Holinaty, dr. Zajac, Iwan Buszczak, Iwan Woźny i Iwan Szach.

Pozatem odstawiono do więzienia śledczego kierowniczkę wydawnictwa „Knyżka”, Nadję Kuchtową i kilku innych działaczy „Selrobu”. Wraz z nimi odwieziono do dyspozycji władz sądowych cały materiał, zakwestionowany podczas rewizji.

KRWAWA TRAGEDJA RODZINNA POD RADOMSKIEM.

Radomsko. — We wsi Strzelce Wielkie, w pow. radomskim, rozegrała się krwawa tragedia rodzinna. Zamożna wdowa po gospodarzu Korbińskim posłużyła 47-letniego Władysława Domagaję, który planowo dążył do zagarnięcia majątku na swoją korzyść. Wywołało to liczne nieporozumienia w rodzinie i doprowadziło wreszcie do czynnego zatargu między Domagajem a jego 18-letnim pasierbem, Władysławem Kotarbińskim. Domagaj w kłótni dobył rewolweru i strzelił dwukrotnie do Kotarbińskiego, zabijając go na miejscu, sam zaś zbiegł do okolicznych lasów. Wieczorem, otoczony przez obławę policyjną, wystrzałem w głowę pozbawił się życia.

GROŹNY POŻAR W SZCZAWNICY.

Nowy Sącz. — W nocy z 27 na 28 b.m. około północy wybuchł gwałtowny pożar w Szczawnicy Niżnej. Najpierw stanęła w ogniu szopa Michała Adamczyka, od której zajęło się całe jego gospodarstwo, a następnie 5 innych domów, oraz dwie wille, które doszczętnie spłonęły wraz z całym martwym inwentarzem. Dopiero wspólny wysiłek przybyłych straży pożarnych, a to z odległego o 50 km. Nowego Sącza, Nowego Targu i Szczawnicy Górnej zdołał około 7 rano opanować pożar i przeszkodzić przetruceniu się jego na dalsze budynki.

W czasie akcji ratowniczej dwie osoby doznały poważnych poparzeń, zaś 10 osób zostało lekko kontuzjowanych.

Wedle prowizorycznych obliczeń, szkoda, wyrządzona przez pożar, wynosi 150 tysięcy zł. Dochodzenia policyjne wykazały, że pożar powstał najprawdopodobniej wskutek podłożenia i pod zarzutem wypełnienia tego czynu aresztowano Pawła Pieska. Zaznaczyć należy, że na miejscu pożaru przybył również oddział straży pożarnej z Wyszehowa z Czechosłowacji, której wziął udział w akcji ratowniczej.

Kursy Gimnazjalne
 przyjmują zapisy kandydatów (ek.)
Opłata miesięczna niska.
 Dla niezamożnych kilka miejsc całkowicie lub częściowo bezpłatnych.
 Kurs jednej klasy trwa pół roku — Nauka w godzinach wieczornych.
 Kancelaria czynna ul. Kościuszki 8 (lokal p. Ligęzówny, brama) od godz. 6 — 7 wiecz.

WRAZENIA I UWAGI.

Znakomity muzyk i kompozytor polski o chórze Jasnogórskim.

Nie tak często, jakbym sobie tego życzył, jednak raz na rok przypadkiem odwiedzam Częstochowę, z zaciekaaniem przyglądając się jej rozwojowi.

Celem głównych moich wycieczek jest naturalnie Jasna Góra. A że powtarzają się one od lat szeregu, daję mi to możliwość syntetycznego niejaką ujęcia zmian, wrażliwość moją uderzających.

Nie bez tego, aby muzyka towarzysząca podniosłym nabożeństwom jasnogórskim nie miała być przedmiotem szczególnej mojej uwagi. Wiadomo: „natura ciągnie wilka do lasu”.

Znaczenie przytem organu i chóru w miejscu tak wyjątkowym, jak Jasna Góra, nawiedzanem stale przez tłumy pobożnych, wśród których i gości cudzoziemskich nigdy nie brakuje, ma wagę niepospolitą i nakłada na miejscowe czynniki muzyczne obowiązki szczególne. Jeżeli wykonywane tych obowiązków w pełni ich rozumienia odpowiadał zadaniu i kulturze — naszej daję chlubne świadectwo, należy to podnieść z całym uznaniem; spójność bowiem nasza na tem zyskuje.

Miałem sposobność w ubiegłą niedzielę wysłuchać dwóch Mszy, śpiewanych przez zespół chóru jasnogórskiego, zostający od kilkunastu lat pod kierunkiem nie ustającego w pracy p. Aleksandra Drobja.

W kaplicy M. Boskiej śpiewano Mszę gregoriańską przy towarzyszeniu fisharmonji, w Kościele głównym zaś — komponowaną mszę czterogłosową Grubera, przy organie.

Postęp, jaki mogłem zauważyć w wykonywaniu zaznaczonych śpiewów, zrobił mi prawdziwą niespodziankę.

Zródło jej tkwiło w tem, że rozumieć aż nądto dobrze, jak trudne warunki towarzyszyć muszą rozwojowi tego rodzaju zespołu muzycznego. Tylko ciągłość pracy i wyrobienie w ciągu lat zdobywane może wydać rezultaty, jakie już dzisiaj osiągnięte zostały przez zabezpieczony chór jasnogórski. Rezultatów takich przygodnie zdobyć niepodobna.

Chór jasnogórski składa się z kilkunastu głosów męskich szcześliwie dobranych, młodzieńczo jednych, to też brzmienie jego odznacza się wymowną siłą (które śpiewający zdają się dawać wyraz z upodobaniem).

Niemą w tem jednak tak częstej nieraz krzykliwości i głosy kojarzą się zgodnie z dyskretnym a pewnym towarzyszeniem organu. Wykonanie śpiewów zarówno gregoriańskich jak wielogłosowych świadczy o wybitnem doświadczeniu kierownika chóru i zamiłowaniu poważnem, jakie on wkłada w doprowadzeniu swego zespołu do możliwej doskonałości.

Mało się mówi o zasługach tak ważnego ciała zbiorowego, jak chór jasnogórski a przecie to lata składają się na postęp, jaki uderzyć musi każdego nieuprzedzonego słuchacza.

Zadolenie osiągnięte przeze mnie z wysłuchania ostatnio produkcji stałego chóru jasnogórskiego, skłania mnie do wyrażenia tą drogą uznania dla rzetelnej a niełatwej pracy zarówno dyrygenta jak śpiewaków. Pozwalam sobie na to ku chęci ich do dalszego wytrwania na zaszczytnym i niezbędnym stanowisku kapeli jasnogórskiej, oraz ku oddaniu prawdy sprawiedliwości.

Warszawa, 26.IX.1932.

Piotr Maszyński.

Dźwiękowy Kino-Teatr „Nowości”
 Wielkie arcydzieło Foxa z najzłokostniejszą parą nierozłącznych aktorów
Janett Gaynor i Charlie Farrell
BŁĘKITNA RAPSODJA
 Nad program: Dźwiękowy Tygodnik Foxa. Szczegóły w afiszach.

wiął pięknie wyhodowane kwiaty, zachęcając również w gorących i podniosłych słowach do dalszej pracy. Konkurs kwiatowy wypadł bardzo pomyślnie, to też Ks. sekretarz przyznał dla całego Stowarzyszenia dyplom. Po przemówieniu Ks. sekr. Lipy odbyła się fotografia, a następnie ks. patron Lucjan Kaczmarzyk podejmował gości herbatką, która w nader miłym nastroju przeciągnęła się dość długo.

Na zakończenie druchny przygotowały obfite uroczajenie, na które złożyły się: dwa djalogi: „Dwie matki królewskie”, „Dwie służące”, śpiew „Bartoszu; Bartoszu” i wreszcie przy śpiewie zainiczyły z wielką zwrócennością krakowiakę po krakowiaku pieśnią: „Hej do apelu” zakończono uroczystość, która pozostanie jako miłe wspomnienie w pamięci wszystkich obecnych.

Cukier tańszy o 20 gr. na kilogramie.

W „Dzienniku Ustaw” nr. 80 z dnia 28 b. m. zostało ogłoszone rozporządzenie ministra skarbu z dnia 28 września 1932 roku, obniżające cenę cukru o zł. 20 na kwintalu.

Obniżka obowiązuje od dnia 1 października b. r. i od tego dnia najwyższą ceną cukru, wypuszczonego przez cukrownie na rynek wewnętrzny, wynosić będzie 84.50 zł., zamiast 104.05 zł.

Rząd zdecydował się na dokonanie powyższej obniżki, biorąc pod uwagę z jednej strony interes szerokich rzesz ludności, dla której cukier jest artykułem pierwszej potrzeby, z drugiej zaś strony możliwości takiej obniżki dla przemysłu cukrowniczego na skutek znacznego skurczenia się eksportu cukru.

W związku z powyższą obniżką cen hurtowych, w tym samym stosunku, t. j. o 20 gr. na kilogramie obniża się również cenę cukru w sprzedaży detalicznej.

W związku z obniżeniem cen cukru, w najbliższych dniach fabryki czekolady obniżą ceny wyrobów cukierniczych i czekoladowych zarówno w sprzedaży hurtowej, jak i detalicznej.

Rozporządzenie bowiem o cenach cukru umożliwiła producentom tańszą kalkulację. Ceny wyrobów cukierniczych i czekoladowych mają ulec obniżeniu w granicach od 3 do 7 procent.

— Pierwsze partie rowerów krajowych dla policji. Komenda Główna Policji Państwowej zamówiła w swoim czasie na potrzeby policji w całym kraju 4000 rowerów, wyrobu krajowego.

W ostatnich dniach dostarczona została Komendzie Głównej pierwsza partja tych rowerów w ilości 200 sztuk. Dalsze partie dostarczane będą stopniowo aż do całkowitego pokrycia zapotrzebowania.

— Jeden tylko gatunek złota dozwolony będzie dentystom. Wkrótce wydane zostanie zarządzenie, normujące sprawę, która wywoływała częste sejsje między dentystami a pacjentami z tego powodu, że różni technicy dentystyczni używali dotąd różnych gatunków złota przy wyrobach dentystyczno-technicznych, a różnice te były bardzo poważne, przyczem pacjenci nie mogli skontrolować czy otrzymywali złoto w odpowiednim gatunku, stemplowanie zaś koron i mostków przez państwowy urząd miar i wag nie było możliwe. Według nowego zarządzenia przy robotach techniczo-dentystycznych będzie wolno używać tylko jednego gatunku złota, co położy kres nieporozumieniom.

— W sprawie pracy w nocy oraz w niedzielę i dni świąteczne w drukarniach i zakładach graficznych. Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2 poz. 7) w brzmieniu ustawy z dnia 1 listopada 1931 r. w sprawie zmian i uzupełnień niektórych w stosowaniu ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 772) Min. Op. Społ. w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu zarządza, co następuje:

§ 1. Praca nocna oraz w niedziele i dni świąteczne jest dozwolona — ze względu

KRONIKA

Dziś — Hieronima d. k.
 Jutro — Jana z Dukli, Remigi
 Wschód słońca o godzinie 5.42
 Zachód — — — — — 17.26
 Kalendarz historyczny:
 Przemyrze z Danią przeciw Szwedom w 1658 roku.

— Z nabożeństwa żałobnego za duszę s. p. prez. Mościckiej. W dzisiejszy czwartek, jako w dniu Imienin zmarłej małżonki P. Prezydenta Rzplitej, s. p. Michalina Mościckiej, odbyło się o godz. 10-ej r. w Katedrze św. Rodziny uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy.

Na nabożeństwo to, odprawione przez ks. prałata M. Ciesielskiego, przybyła młodzież szkolna ze wszystkich szkół średnich, zawodowych i licznych powszechnych ze sztandarami przewiązanymi krepą żałobną i z orkiestrami.

— Odłożenie przedstawienia sztuki „Hitler u wrót”. Zarząd Powiatowy Związku Strzeleckiego w Częstochowie podaje do wiadomości, że przewidziane w programie „Tygodnia Strzelca” przedstawienie w teatrze „Grand”, „Hitler u wrót” w dniu 29 b. m. z przyczyn od Związku niezależnych nie odbędzie się.

Termin wspomnianego przedstawienia zostanie podany do wiadomości oddzielnym komunikatem.

— W dowód pamięci i uznania. W dniu wczorajszym w Gimn. Państw. im. H. Sienkiewicza odbyła się podniosła uroczystość z okazji imienin dyrektora p. Wacława Płodowskiego.

O godz. 7 i pół rano z dziedzińca gimnazjalnego ruszyli uczniowie wszystkich klas pod kierunkiem wychowawców ze sztandarem i orkiestrą na czele do kościołka Im. Maryi Panny na uroczyste nabożeństwo, odprawione przez ks. prałata M. Ciesielskiego.

Po skończonych zaś lekcjach, w pięknie udekorowanej sali gimnazjalnej zebrał się rodzice uczniów, grono nauczycielskie oraz uczniowie. Wchodzącego na salę Solenizanta powitano dźwiękami orkiestry. Składanie życzeń rozpoczęł ks. prałat M. Ciesielski w imieniu grona nauczycielskiego. Następnie uczniowie, przedstawiciele Samopomocy i licznych kolekcji naukowych wręczyli swemu Prześlonemu powinszowania i kwiaty, wyrażając Mu swój hołd i podziękowanie za kształcenie ich serc i umysłów. Po życzeniach, złożonych przez Kom. Rodzicielski i przedstawicielkę Patronatów klasowych głęboko wzruszony Solenizant dziękował

wszystkim zebrany za tyle dowodów sympatii i uznania.

Wręczoną zamiast upominku kwotę w sumie zł. 200 od uczniów gimn. dyr. Płodowski ofiarował na niezamożnych uczniów, a kwotę wręczoną od Patronatów — na kolonie letnie.

Sympatyczna uroczystość pozostawiła na uczestnikach miłe wrażenie, dała bowiem dowód miłości i szacunku, jakim cieszy się wśród młodzieży, rodziców i grona nauczycielskiego dyr. Wacław Płodowski.

— Dalszy spadek bezrobocia o 9,754 osób w ciągu tygodnia. Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 17 b. m., wynosiła ogółem 156.390 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia stanowi spadek liczby bezrobotnych o 9,754 osób.

Na terenie Warszawy zarejestrowano 11.800 bezrobotnych t. j. o 250 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim. Liczba bezrobotnych w Łodzi wynosiła 8.434 osób, wykazując wzrost o 151 osób w ciągu tygodnia. Liczba bezrobotnych na Śląsku spadła w ciągu tygodnia o 4.826 osób i wynosiła w dniu 17 b. m. 76.719 osób.

Z życia Il-go Stow.

Młodz. Polsk. Żeńskiej w Częstochowie. W niedzielę 18 września o godz. 5-ej po poł. w sali biblioteki parafjalnej przy kościele św. Zygmunta odbył się II Stow. Mi. P. Żeńskiej przegląd kwiatów konkursowych, wyhodowanych przez druchny tegoż Stowarzyszenia od dnia 4 kwietnia b. r. pod głównym kierunkiem p. St. Jastrzębskiego, który nie szczędził rad i wskazaówek, mając również w tym celu dwa odczyty o hodowli kwiatów doniczkowych.

Przewieblonych księży oraz patronat powitała dr. prezeska. Następnie Komisja konkursowa złożona z p. A. Burczanowskiej, z p. A. Kowalskiej, oraz z p. St. Jastrzębskiego uczyniła przegląd kwiatów. Pierwsza nagroda, ufundowana przez Stow. w postaci srebrnego znaczka Stowarzyniowego za najlepiej wyhodowany kwiat, została przyznana druchnie J. Wojtalównie. Drugą i trzecią nagrodę, również od Stowarzyszenia w postaci listów pochwalnych, przeznaczone dla druch. Suchanówny i Radeckiej. Ks. sekretarz generalny Zygmunt Lipa podzi-

na użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności (art. 11 p. a. i art. 15 ustawy) — w drukarniach i zakładach graficznych dla tych pracowników, którzy są niezbędni przy wydawaniu i ekspedycji gazet codziennych oraz tych wydawnictw i druków rządowych, których terminowe wykonanie leży w interesie Państwa.

§ 2. We wszystkich wypadkach stosowania w niedziele pracy, wymienionej w § 1, należy poprzednio zawiadomić o tem właściwego obwodowego inspektora pracy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązująca rozporządzenie z dnia 5 czerwca 1921 r. w przedmiocie pracy nocnej w drukarniach i zakładach graficznych. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 362)

Echa zatargu abonenta prądu z Elektrownią. W swoim czasie donosiłmy, że Sąd Grodzki w Częstochowie rozpatrzył skargę p. Wajnstajna przeciwko Elektrowni o samowolne przecięcie prądu. Skargę swą p. Wajnstajn uzasadniał tem, że nielegalne wyłączenie prądu ze strony Elektrowni było aktem zemsty za sprawy, które p. Wajnstajn wytoczył przeciwko Elektrowni wskutek różnych z nią nieporozumień.

W wyniku tego w stan oskarżenia z odpowiednich artykułów K. K. postawieni zostali dyr. Apanowicz, kierownik rachuby p. Lawendel i jeden z monterów, który wyłączył abonenta.

Sąd Grodzki skazał wówczas dyr. Apanowicza na 3 dni aresztu. W wyniku tego dyr. Apanowicz odwołał się do Sądu Najwyższego, który sprawę tę rozpoznawał w ub. środę. — Skargę kasacyjną popierał mec. Winicki.

Sąd Najwyższy, przychylił się do wywodów obrony, doszedł do przekonania, że inkryminowane mimowolne wyłączenie klienta nie miało wcale miejsca i uchylił skazujący wyrok Sądu Grodzkiego.

Z Sądu Okręgowego.

Rok więzienia za kradzież w „Renomie“. W ub. środę sędzia okręgowy Herasimowicz rozpoznawał w trybie uproszczonej sprawę dwóch młodzieńców z Łodzi 23-letniego Chaima Gelrubina i 18-letniego Izraela Lejba Federmana, oskarżonych o to, że w dniu 18 czerwca 1932 r. o godz. 5-ej m. 30 rano przybyli do biura „Renoma“ (ul. Panny Marii 21) i korzystając z chwilowej nieuwagi sprzedawcy skradli z teki znaczki pocztowe oraz blankiety wekslowe na zł. 987, i zbiegli.

Sprzedawca, zorientowawszy się w sytuacji, pobięty za złodziejami i zatrzymany ich w chwili, gdy wsiadali do taksówki, polecając szoferowi jechać jak najprędzej na stację.

Oskarżał prok. Mościcki, protokół posiedzenia prowadził apl. sądowy Stobiecki.

Sąd skazał obu oskarżonych na karę po roku więzienia.

Nie brał łapówek.

W ub. środę przed Sądem Okręgowym stanął były posterunkowy policji Stefan Hetman, oskarżony z art. 639 cz. II K. K. o to, że pobierał łapówki w formie poczęstunków za tolerowanie potajemnego uboju bydła.

Przewód sądowy jednak obalił akt oskarżenia, bowiem liczni świadkowie zeznali, że ilekroć znajdowali się w towarzystwie oskarżonego, to ten zawsze płacił swoją część.

Sąd po wysłuchaniu mowy obrony oskarżonego Hetmana uniewinnił.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z dnia 29 na 30 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozankiewicza i Frydęgo, III Aleja 50, Pięnkowskiego i Reterskiego, Krak. 38.

Ojciec do więzienia, a dzieci do sierocińca. Zamieszkały przy ul. św. Barbary Władysław Talega, skazany wyrokiem Sądu Grodzkiego na 3 miesiące więzienia, w dniu uprawomocnienia się wyroku przyprowadził pięcioro swoich dzieci w wieku od 11 lat do 1 roku do Komisariatu policji, który z kolei skierował je do Magistratu.

Wydział opieki społecznej umieścił dzieci w sierocińcu miejskim.

Patniczka z Warszawy zatruta jakimś płynem. W ub. środę została umieszczona w szpitalu zapasowym przy ul. Waszyngтона patniczka Niewiadomska Józefa, zam. w Warszawie przy ul. Moniuszki 4, która zaślaba. W szpitalu okazało się, że została zatruta jakimś

Od Środy 28 września | **DZWIĘKOWE „GRAND-KINO“** | i dni następnych.

Największy film świata w nowym wydaniu dźwiękowym! **Dziś!** Dramat potężny jak życie! **Dziś!**

BEN-HUR

W roli głównej **Ramon Novarro** który mistrzowską kreacją **Judy, Księżca Ben-Hura** przedstawił najmilsze oczekiwania wymagań artystycznych.

NAD PROGRAM: DZWIĘKOWY PRZEGLĄD AKTUALNOŚCI.

Ceny miejsc niepodwyższone! Do rozpoczęcia seansu 80 gr. Szczegóły w afiszach.

płynem. — Policja wszczęła dochodzenie, celem wyjaśnienia zagadkowego zatrucia.

Zamach samobójczy. W ub. środę Maria Zająca, służąca u p. Fajge przy ul. Wilsona nr. 18, wypita znaczną dozę kwasu solnego, który otrzymała do wymycia miski klozetowej i w stanie ciężkim przewieziona została do szpitala N. Marij Panny.

Krwawy zatarg o paszę dla bydła. Franciszek Kulejewski, zam. we wsi Lindow, gm. Parzymiechy, pobił ciężko Gucową Anielę, zam. tamże, na tle sporu o pastwisko dla bydła.

Pobity przed kinem. Benduch Roman (ul. Szczytowa) zameldował policji, że wychodząc z kina „Oaza“, został pobity przez jakichś trzech osobników.

Ujęcie kontrabandy 200 paczek sacharyny. W ub. środę odebrano od Adele Wiltosowej (Kopernika 21) 200 paczek sacharyny, pochodzenia zagranicznego. Wymieniona prowadziła potajemny handel sacharyną.

900 zł. i 300 zł. weksłami postradał w toku na poczcie. Maj Stanisław (Mała 14) zameldował policji, że na Poczcie Głównej w toku przy okienku — skradziono mu z kieszeni zł. 900 i weksle na sumę zł. 300.

Chciał składać wizyty po pijanemu. Policja spisała doniesienie na Puchaję Adama (Śniadeckich 20) za urządzenie awantur i dobijanie się do drzwi sąsiadów w stanie pijanym.

Lampkę i cewkę skradli z auta. Krysztofowicz Roman (Aleja Wolności nr. 7) zameldował policji, że z samochodu, należącego do Przysposobienia Wojskowego we Włoszowie, stojącego na jego podwórzu, skradziono od tegoż samochodu lampkę i cewkę „Delko“, wartości 50 złotych.

Baran i owca lupem złodziei! Woźnica Jan (Rynek Wieluński 48) zameldował policji, że z ogrodu nieznanymi sprawcy skradli mu owcę i barana, wart. 20 zł.

Czyje pieniądze? W I-szym Komisariacie Pol. P. przy ul. Aleja Wolności nr. 10 znajdują się do odebrania pieniądze w drobnej kwocie.

Kronika sportowa.

Ogólnopolski Tydzień Strzelecki. Komunikat Sekcji Strzeleckiej z dnia 28-go września 1932 r. Nagrody przeznaczone dla zawodników w różnych konkurencjach wystawionej zostaną na widok publiczny w witrynie magazynu broni p. Perkowskiego od dnia 30 b. m. Zestawienie wyników za dzień 26, 27 i 28 IX. 1932 r. **Wyniki o Tytuł Mistrza Miasta Częstochowy:** a) wojskowi służyby czynnie: 1) ppor. Dzieciolowski Stanisław 48 pkt., 2) Insp. Armji Gen. Rydz-Śmigły Edward 47 pkt., 3) ppłk. Sękara Franciszek 47 pkt.; b) cywili: pp. 1) Wróbel Zdzisław, Zw. Strzelecki, 56 pkt., 2) Orzeł Zbigniew, Zw. Strzelecki, 46 pkt., 3) Stepowski Mieczysław 45 pkt., 4) Nanyś Julian 45 pkt., 5) Banaszkiewicz Wojciech 45 pkt., 6) Krzeciński Zygmunt, Zw. Strzelecki, 45 pkt., 7) Robakowski Leon 44 pkt.

Wyniki o Tytuł Mistrzyni miasta Częstochowy: pp. 1) Radlakońska Weronika 44 pkt., 2) Ptaszyńska Maria 43 pkt., 3) Respondkova Barbara 43 pkt., 4) Czajkowska Maria 42 pkt., 5) Winiarska Maria 41 pkt. **Wyniki o Tytuł Mistrza Szkół:** pp. 1) Perkowski Stefan 47 pkt., 2) Lis Wiktor 45 pkt., 3) Palusiński Jerzy 41 pkt., 4) Wizental Romuald 40 pkt., 5) Michałki Jerzy 40 pkt. **Oznaki strzeleckie zdobyli:** pp. 1) Sikorski Władysław, 2) Śwobódzian Stefan. Zawody między Zrzeszeniami: Do walki o mistrzostwo dołączył się Policjany Klub Sportowy, który odrazu wysunął się swoimi wynikami na czoło, na drugim miejscu utrzymał się Związek Strzelecki. Ze względu na zwiększające się frekwencje kierownictwo zawodów uruchamia strzelnicę na placu Kurji Biskupiej, poczynając od piątku, dnia 30 b. m. w godzinach od 10-jej rano.

Na pięknym nowym stadionie reprezentacyjnym w Wiedniu rozpoczęły się wczoraj o godz. 14.30 pierwsze międzynarodowe zawody lekkoatletyczne Pol-

ska—Austria. Wyniki były następujące: Skok o tyczce: 1) Schneider, (P) 3.70. Rzut dyskiem: 1) Janausch (A) 48.73; Skok wzwyż: 1) Pławczyk (P) 1.83. Bieg 800 m.: 1) Maszewski (P) 1.56.8. Bieg 100 m.: 1) Lechner (A) 10.8. Bieg 110 m. przez płotki: 1) Langmeyer (A) 15. Rzut oszczepem: 1) Mikrut (P) 60.70. Sztafeta 400x300x300x100: 1) Austria. Rzut kulą: 1) Heliasz (P) 14.60. Bieg na 3000 m. w czasie którego Kusociński zamierzał pobić rekord światowy Nurmiego na dystansie 2 mil ang. (3218 m.). 1) Kusociński (P) 9.20.2, czas na dwie mile ang. 2) Leidgeb 8.56 czas na 3 km. Skok w dal: 1) Painter (A) 6.71. Meccz więc, który zapowiadał się jako łatwa i pewna wygrana naszego zespołu, przyniósł nam niemiłą niespodziankę w postaci przegranej (przy ogólnym obliczeniu) Austria—Polska 62:58.

W dniu 17 b. m. odbyło się ogólne zebranie klubu sportowego Z. P. M. P. „Orle“. Po sprawozdaniu prezesa, skarbnika i sekretarza komisja rewizyjna udzieliła dotychczasowemu zarządowi absolutorium, przedstawiając jednocześnie szczegółowe sprawozdanie kasowe, z którego wynika, że klub sportowy posiadał 342 zł. 35 gr. przychodu i 322 zł 56 gr. rozchodu — pozostałość w kasie 19 zł. 79 groszy. W wyborach do zarządu klubu sportowego powołano ten sam zarząd.

TEATR „GRAND-KINO“ wyświetla nowo udźwiękowane arcydzieło filmowe p. t. „Ben Hur“. Monumentalny film ten wywiera silne wrażenie, nawet, gdy się go ogląda po raz drugi. Wielkość filmu, poza przepychem i rozmachem wystawy, tkwi w samym temacie, a mianowicie w śmiałej wizji świata starożytnego na przełomie, jakim było chrześcijaństwo. W przejmującym sposobie pokazano potęgę militarną i srogość Rzymu, panującego nad trzema częściami świata; brask nowej religii, propagującej równość i miłostwardzie, ujawnia się w epizodach traktowanych dyskretnie i z pietyzmem. Do brze się stało, że film wykonany był przed „rewolucją talkistów“, bo dziś położono główny nacisk na dialogi i świat byłby uboższy o kilka wspaniałych wrażeń wzrokowych. Albowiem bitwę morską, cyrk w Antjochji i zwłaszcza wysięgi kwadręgi odwzorono z rozmachem, który nie powtórzył się już nigdy w późniejszej historii kina. Dorobiony podkład dźwiękowy i muzyczny jest nader melodyjny i dyskretny. Niektóre zdjecia są w kolorach naturalnych B. do brze gra F. Bushman w roli oficera rzymskiego Messali. Co się tyczy Ramona Novarro w roli tytułowej, zalicza on kreację młodego księcia Judei, nawróconego na chrześcijaństwo, do najcenniejszych w swoim repertuarze. — Nad program widoków Tatr.

Ostatnie wiadomości.

NABOZENSTWO ZAŁOBNE W WARSZAWIE ZA Ś. P. PREZYD. MOŚCICKA.

Warszawa, 29.9. — Dziś, jako w dniu Imienin ś. p. prezydentowej Michaliny Mościckiej, odbyło się w Katedrze 100-letniobne zaobne za spokój Jej duszy, celebrowane przez ks. biskupa Galla. Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele rządu, ks. kardynał Kakowski, p. Marszałkowska Piłsudska.

Podczas nabożeństwa po raz pierwszy wykonano mszę zaobną Maklakiewiczą pod dyrykcją autora z udziałem chóru Świętokrzyskiego i solisty śpiewaka E. Maja.

Niemcy nie płacą!

Nowy Jork, 29.9. — Rząd niemiecki za wiadomil sekretarza skarbu, iż odroczy przypadającą na 30 b. m. wpłatę 7 milj. 800 tys. dolarów, jako należność z tytułu kosztów utrzymania armji okupacyjnej.

CHCA ZROBIĆ HINDENBURGA KRÖLEM NIEMIECKIM, Lipsk, 29.9. — Na zebraniu niem.-nar.

W Lipsku admirał Wegner oświadczył, że zbliża się już koniec walki o monarchię w Niemczech, a koronę winien otrzymać Hindenburg. Następnie admirał Wegner wzywał do walki z „odwiecznym wrogiem“ Polską.

Nowe trzęsienie ziemi

odczuto w Grecji.

Ateny, 29.9. — Wczoraj wieczorem na półwyspie chalcedoniskim odczuto znów wstrząsy podziemne. W dolinie Charilos utworzyła się rozpadlina w ziemi szerokości 3 mtr., a długości 1 i pół kilometra. W Salonikach wstrząsy wywołały panikę **CHEVALIER WYGWIZDANY.**

Wiedeń, 29.9. — Dzienniki donoszą, że znany artysta filmowy Chevalier został tu wygwizdany na koncercie, a to z powodu zbyt wysokich cen i zbyt krótkiego programu.

KATASTROFA SAMOLOTU POLSKIEGO.

Warszawa, 29.9. — Samolot polski R. W. D. 4. uległ dziś wypadkowi. Aparat jest zniszczony, załoga ocalała. Samolot prowadził kpt. Halewski.

Nadesłane.

W związku z notatką w numerze 203 „Gońca Częstochowskiego“ pod tytułem „Za twoje myślo, Jeszcze cie obito“, proszę W. Pana Redaktora o umieszczenie następującego wyjaśnienia:

Nieprawdą jest, że pobitem razem z nieznaną mi mężczyzną i kobietą Bolinger Annę, która przyszła do mnie upomnieć się o pieniądze, bowiem żadnych 200 zł. nie jestem jej dłużny, lecz prawdą jest, że Bolinger Anna stała szantażownicą i w piątek dnia 23 X b. przybyła do mieszkania mojego, a wychodzący ode mnie p. Witolda Tempkę studenta medycyny i narzczo na jego, córke mojego sublokatora obrzuciła łańcuchem wyzwick i obalała ich pomjaniem.

Napadnięciu p. Tempka i jego narzczo, zmienił bym cołnias się do mieszkania moego, gdzie wznadła za niemi Bolinger i rzuciła się na mnie, kiedy chciałem usunąć ją z mieszkania i pokaleczyła mnie.

Wobec tego, że Bolinger awanturowała się na dal, zamuszony byłem wezwąć policję celem uniesienia jej i spisania protokołu o napad — co do wordz najpełniej, że tel nie pobitem.

Ponieważ Bolingerowa nadal szantażuje mnie i pisze anonimy do moich władz; wlošten przle ciwko nie skargę do Prokuratury miejscowej i sprawa wkrótce rozegra się w Sadzie.

Prosząc o umieszczenie powyższego wyjaśnienia, pozostaje z głębokim pozowaniem

Stanisław Szajer.

NADESŁANE.

W związku z notatką policyjną w Nr. 223 „Gońca Częstochowskiego“ o pobiciu wyłnie ma nie wspólnego z Kazimierzem Łukasikiem niema nie wspólnego z Kazimierzem Łukasikiem nam. przy ul. Mickiewicza L. 85. 1539

DO AKADEMIKÓW CZĘSTOCHOWIAN.

W związku z rozpoczęciem powakacyjnego okresu działalności w Warszawie zarząd A. K. C. w W. przypomnia swym członkom, że należy zawiadamiać o każdorazowym zmianie adresu w Warszawie. Można to czynić osobiście u każdego z członków zarządu, lub listownie pod adresem Akademickiego Koła Częstochowian w W. Akademicka p. 20.

W sprawach spłat, prolongat, pożyczek długoterminowych jak również założeń z okresu K. A. należy zwracać się do kol. R. Szczesnego, Akademicka 5 p. 203. Wpłaty przekazem można również kierować pod adresem kol. K. Płazaka, Koszykowa 71 m. 33.

Zarząd A. K. C. w Warszawie.

E. 244/32.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 60 (dawnej ul. Jasna 5) ogłasza, że w dniu 7 października 1932 r. o godzinii 10-jej rano w Częstochowie przy ul. Nowy Rynek Nr. 2 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Izaaka Mendla Epsteina, mianowicie: urządzenia sklepu i 300 bt. wina, ocenionych na zł. 3400.

Dnia 28 września 1932 roku.

Komornik Sądowy K. Pelta.

O F I A R Y :

Na bezrobotnych: Bezimiennie zł. 1.0. Na bezdomne dzieci: Łęska zł. 150.

POTRZEBNA PALTA

od zaraz subtelna i sympatyczna osoba w wieku około 25 lat, chrześcijanka, do zajęć biurowych i domowych, — Oferty do sklepu „Gońca“ pod „Dobry charakter“.

RBYE ŻYWE potrzebne pasyone po 2 zł. kg. w sklepie A. Gabarskiego, Al. Wolności 33.

50 TYS. ZŁ. potrzeba na pierwszy numer hipoteki domu dochodowego w Al. Oferty do sklepu „Gońca“ pod „Hipoteka“.

ZGNAŁ baran szary i owca czarna. Odprowadzić za nagrodą; Rynek Wieluński nr. 48, Woźnica. 2489

PLAC okazynie do sprzedania w śródmieściu przy ul. P. Marij. Wiadomość w firmie Seifried, Aleja Wolności nr. 7.

ZGUBIONO portfel zawierający: dowód osobisty, zaświadczenie wojskowe, legitymację Funduszu Bezrobocia i inne różnego dokumenty na nazwisko Henryk Krawczyk 1537

Największą klęską kryzysu jest bezbrocie. Zarząd temu w miarę się swolch.

ZAKŁADY DUKARSKIE

F. D. WILKOZEWSKIEGO

W CZESTOCHOWIE, III ALEJA Nr. 52, TELEFON Nr. 2-45.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie druki: afisze, klepsydry, blankiety, koperty, bilety wizytowe itp. Wykonanie pierwszorzędne. — Ceny niskie.

Wystawa dyktantów w Instytucie Propagandy Sztuki. Wystawa pod hasłem „Szukajmy nowych talentów” zgromadziła w salach Instytutu Propagandy Sztuki w Warszawie szereg ciekawych rzeźb, obrazów i rysunków artystów amatorów. Ilustracja nasza przedstawia rzeźbę stolacza Elroima Frydmana, niezwykle ciekawą w ekspresji.

Ze świata.

(X) **Źródło w Lourdes.** Z polecenia biskupa Tarbes i Lourdes, ks. Gerlier, zajął się słynny poszukiwacz wody przy pomocy ródzki O. Premolet z Seltat (Maroko) odszukaniem początków słynnego źródła w grocie w Lourdes, które, jak wiadomo, wytrysnęło przy objawieniu się N. Marii P. Według raportu O. Premolet, źródło ma swój początek w odległości ok. 10 mil od Grotty. Ponadto O. Premolet stwierdził, że woda w źródle Grotty żadnych naturalnych własności leczniczych nie posiada.

(X) **Nowe wykopaliska w Rzymie.** Przy zakładaniu fundamentów pod nową kurję OO. Jezuitów przy Borgo Santo Spirito wykryto ślady słynnej Via Triumphale cesarzy rzymskich. Wcześniej, bo jeszcze w roku zeszłym, niedaleko budynków wzniesionych za czasów Piusa IX. dla urzędników watykańskich, również natrafiono na ślady tej drogi.

(X) **Fatalna pomyłka.** Znany jest i sławny chochlik drukarski. Działa cicho i dyskretnie przy maszynach drukarskich i trudno go spostrzec, ale skutki jego czynności nieraz są rozgłośnie. Jednym ze znamiennych jego czynów

była pomyłka, jaka trafiła się w pewnym dzienniku francuskim.

Ukazały się tam, jedna blisko drugiej, dwie notki następujące:

„Przybycie ministra. Wczoraj przybył pociągiem na nasz dworzec kolejowy p. minister kolonii i został powitany przez prefekta, mera miasta, przyjaciół i liczną zgromadzoną publiczność.

Zaledwie go zoczył dzielny wachmistrz zandarmerji, natychmiast złapał go za kołnier i jakkolwiek złoćczyca stawał zacięty opór, powłóki go do aresztu”.

Ponizę zaś widniała następująca wiadomość:

„Schwytywanie złoćczycy. Wczoraj wreszcie udało się władzom bezpieczeństwa publicznego przychwycić osławionego fałszerza monet.

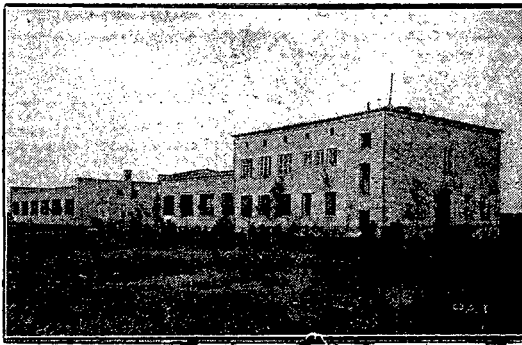
Mer miasta (burmistrz), prefekt, wszyscy zaproszeni i publiczność, pospieszyli naprzeciw niego, by uściskać jego rękę. Muzyka grała marsza republikańskiego wśród entuzjastycznego umiesienia tłumów. Jutro odbędzie się uroczyste przyjęcie świętego gościa”.

(X) **Nowy trick amatorów taniego menu.** W znanej miejscowości kąpielowej, Scheveningen, w pobliżu Hagii, zastosowano w jednej z eleganckich restauracji nowy trick, polegający na tem, aby za

pół ceny zjeść dobry obiad. Do restauracji wchodzi jęgomost w średnim wieku, zamawia obiad złożony z kilku dań. Po konsumowaniu obiadu, gość wstaje od stołu, kieruje się ku wyjściu, gdzie spotyka się ze znajomym swoim; witają się serdecznie, poczem nowoprzybyły zajmuje miejsce przy stole pierwszego gościa. Poleca kelnerowi podać resztę zamówionego obiadu, poczem po skonsamowaniu płaci cały rachunek. Nowy ten system pozwala obu wynalazcom zjeść obfity i dobry obiad za pół ceny.

(X) **Walki byków w Bułgarii.** Corrida zawita do Bułgarii. W stolicy kraju, w Sofji, mają się odbyć wielkie walki byków, które wzbudziły ogromne zainteresowanie w całym kraju. Pewne sfery wyrażają jednak duże niezadowolenie z racji wprowadzenia tej rozrywki w Bułgarii i starają się wyjednać u rządu zakaz urządzania widowisk tego rodzaju. Na czele protestujących znalazły się związki nauczycieli szkół średnich oraz profesorowie uniwersytetu, którzy motywują swój sprzeciw względami na dobro młodzieży.

(X) **Wojnę kobietom o rudych włosach** wytoczyło utworzone niedawno w New Yorku stowarzyszenie, które w tym tylko celu ma istnieć. Wojnę rudo-

Warsztaty lotnicze na Okęciu.

Na naszej fotografii widzimy warsztaty sekcji lotniczej studentów Politechniki Warszawskiej na Okęciu pod Warszawą, wykonane kosztem 300 tys. zł. przez L. O. P. P. W warsztatach tych budowany został samolot turystyczny RDW-5, na którym por. Zwirko wraz z inż. Wigurą zwyciężyli na międzynarodowych zawodach samolotów turystycznych.

ERNEST FOX.

Przedruk wzbroniony.

Tajemnicza Dama

Przekład autoryzowany z francuskiego.

Trzeba jak najprędzej działać, ażeby unieruchomić bandę i uwolnić Betty. Może wziąć do pomocy Mac Leighton? Jego doświadczenie mogło się bardzo przydać. Aby służba w „Hotel de France” nie dowodziła się, że się znają, wszedł do kabiny telefonicznej i połączył się ze Szkotem.

Odpowiedziano mu, że pan Mac Leighton wyszedł godzinę temu.

Przypomniał sobie polecenie Jima, do tyczące subiekta w księgarni. Na wszelki wypadek poszedł w tę stronę. Zobaczył Mac Leightona w tarsie kawiaru. Dał mu znak i za chwilę Szkot dogonił go w ustronnej ulicy.

— Co nowego? — zapytał ciekawie. Wzruszony i podniecony Robert opowiedział mu o swem nieoczekiwanem spotkaniu.

— Co za wspaniała dziewczyna, prawnica Mac Leighton? — zakończył z zachwytem.

Szkot potwierdził.

— Rzeczywiście wspaniała! Czy panstwo znają się oddawna?

— Tak. Czy mówiła panu o mnie?

— Cośniccoś — rzekł Szkot z subtelnym uśmiechem. — Ja jestem też jednym z jej przyjaciół — z jej starych przyjaciół — podkreślił — ponieważ znałem dobrze jej zmarłego ojca, którego towarzyszem byłem od niepamiętnych lat.

To istotnie dzielne dziecko i kobieta o rzadkiej energii i prawości. — Uściskał ją. — Pan ją kocha, prawda?

Randall zacerwienił się:

— O, tak. — I w formie zwierzenia: — ona mnie też.

Szkot z radosnym uśmiechem wziął w dłonie obydwie jego ręce i uściskał z całych sił.

— Tak się cieszę, jestem zachwycony... Uważam się trochę jakby za jej ojca... Moje najlepsze życzenia. Uczyni ją szczęśliwą, my boy. Zapewniam, że zastanę ją na to. — I wracając do rzeczywistości: — Trzeba ją stamtąd oswobodzić, biedne dziecko. Jestem podwójnie zadowolony z tego, co mi pan powiedział — może Betty nareszcie zdecyduje się na spokojne życie.

— Przyszekam to panu.

— Liczę na to. Myślę, że najlepiej będzie nie wlekąjąc zawiadomić policję. Trzeba zorganizować całą wyprawę.

— Chodźmy, komisarz jest już obok.

W parę minut potem wprowadzono ich do biura komisarza policji. Ten ostatni, ogromny, barczysty mężczyzna, przyjął ich bardzo uprzejmie.

— Pan Randall z Brukseli? Pan nie jest kimś nieznanym. Bardzo mi przyjemnie.

Kiedy usiedli, zapytał, czem może im służyć.

Randall zaczął opowiadanie, nie pomijając żadnego szczegółu, co mu oczywiście zabrało sporo czasu. Komisarz słuchał, nie spuszczać z niego swych przenikliwych oczu i nie przerywając mu ani razu.

Kiedy Robert skończył, rzekł:

— To nadzwyczajne, co pan opowiada. Pan zdaje sobie sprawę z ważności tego odkrycia?

Randall zamienił spojrzenie ze Szkotem.

— Przypnę, że to nadzwyczajne — powiedział. — Jednak co do najdrobniejszego szczegółu prawdziwe. Myślę, że pan nie wątpi?

Komisarz poruszył się:

— Ależ nie, powtarzam, że wiem, z kim mam do czynienia, panie Randall, i daleka ode mnie jest myśl...

Podniósł się i zaczął spacerować po gabinecie.

— To sprawa poważna, bardzo poważna. Może wywołać międzynarodowe komplikacje, a moment nie jest po, temu dobrze wybrany...

— Możliwe — odparł szybko Randall — ale przynajmniej, że jest nie do pomyślenia, ażeby ci szpiedzi kontynuowali bez przeszkody swe nieczne rzemiosło.

— Oczywiście, oczywiście — powiedział olbrzym.

Nie przerwał spaceru rozmyślając:

— Oczywiście — powtórzył. — I pan mówi, że młoda dama, siostra pana przyjaciela, jest jeszcze zamknięta w podziemiach?

— Już panu wyluszczyłem powody — powiedział sucho Robert, którego zaczęła denierować stanowisko komisarza. — Myślę, że postanowienie jej jest godne podziwu i wykazała ona niezwykłą odwagę.

— To jest pewne. Chylę czoło przed jej poświęceniem. My, Belgijczycy, oceniamy wartość Anglików... — i skłonił

włosym wytaczają sensaci ze stowarzyszenia, szermując argumentami pseudoeugenicznymi. W wydanej odezwie obciążają posiadaczy rudyh fryzur wszystkim grzechami głównymi, zarzucając im kokieteryę, wampiryzm, złośliwość, napady furjacji, obojętność dla rodziny, wiarołomność etc. etc. Klub antirudowłosych, jak go już ochrzczono w New Yorku, składa się przeważnie z mężczyzn. Klubowcy ci mają zapewne doświadczenie w czasie i pieniądzy, co im pozwala na wyszukiwanie ekscentrycznych rozrywek.

Wszyscy w niedzielę na lotnisko w Kucelnie.

Za późno.

— Obiecywałem mojej żonie przed ślubem, iż spełnię każde jej życzenie, które wyznam w jej oczach.

— I cóż?

— Chciałbym być teraz analfabeta.

Dlaczego?

— Troski i kłopoty porażają mój mózg.

— Nie martw się, zdechną wrócić z głodu.

Oszczędny szkot.

— Niemiec, żyd i szkot pokłócili się. O co? O to, który z nich jest najoszczędniejszy.

— Ja naprzykład — mówi Niemiec — nigdy nie wyrzucam łupinek od jabłek, lecz robię z nich doskonały ocet winny.

— Ja dla oszczędności zjadam jabłko razem z łupiną — rzecze żyd.

— Ostatni odzywa się szkot.

— A ja wogóle nie jadam żadnych owoców!

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

PIĄTEK, 30 WRZEŚNIA.

Warszawa — fala 1411,8 m. moc 120 kw.
11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Codz. przegląd prasy polskiej. 12'40 Komunikat meteor. 12'45 Muzyka gramof. 15'00 Komunikat gospod. 15'10 Muzyka gramofon. 16'35 Komunikat rybackie. 16'40 Odczyt z Krakowa. 17'00 Muzyka salonowa. 18'00 Odczyt ze Lwowa. 18'20 Muzyka z Ciechocinka. 19'15 Rozmaitości. 19'35 Pras. dziennik radiowy. 19'45 Przegląd rolniczy. 20'00 Pogadanka muzyczna. 20'15 Koncert symfoniczny. 22'30 Dodatek do pras. dz. radj. 22'35 Komunikat meteor. 22'40 Wiadomości sportowe. 22'50 Muzyka taneczna.

PIĄTEK, 30 WRZEŚNIA.

Katowice — fala 408,7 m. moc 12 kw.
11'58 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa. 12'10 Codz. przegląd prasy z Warsz. 12'20 Muzyka gramofon. 12'40 Komunikat meteor. z Warsz. 12'45 Muzyka gramofon. 14'00 Komunikat gospod. 15'00 Komunikat gospod. z Warszawy. 15'10 Audycja dla dzieci. 15'25 Muzyka gramof. 16'40 Odczyt z Krakowa. 17'00 Muzyka salonowa z Warsz. 18'00 Odczyt ze Lwowa. 18'20 Muzyka taneczna z Warszawy. 19'15 Rozmaitości. 19'30 Komunikaty sportowe. 19'35 Pras. dziennik radj. z Warsz. 19'45 Odczyt. 20'00—22'45 Transm. z Warsz. 22'45 Intermezzo muz. 23'00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

wszy się przed Mac Leightonem dodał: — Podziwialiśmy waszego czasu nad Izera.

— Bardzo dziękuję, panie komisarzu, ja tam byłem również.

— I ja też... byłem wtedy tak samo wysoki, tylko trochę szczuplejszy. Proszę mnie wysłuchać, panowie. W sprawie tej jest dla mnie, zapewniam panów, niemożliwością interweniować bez porozumienia się z władzami wyższymi. Rozumiem niecierpliwość panów. Wszy stko, co mogę zrobić, to wyjechać najbliższym ekspresem, który odchodzi za godzinę do Brukseli.

— Czyby pan nie mógł telefonować, albo telegrafować? — zapytał Randall, któremu serce ścisnęło się na myśl o Betty i okropnej nocy, jaką miała spędzić jeszcze w swem więzieniu.

— Zapewniam pana, że lepiej będzie, gdy załatwicie tę rzecz osobiście. To jest zbyt delikatna sprawa. Obiecuje panu nie stracić ani chwili czasu.

Wstali; zabierając się do odejścia. Komisarz wyciągnął rękę do Randalla: — Wie pan, cobym zrobił na pana miejscu? Staralibyśmy się skomunikować z nią, ażeby się nie niecierpliwiła. Niech pan jej powtórzy naszą rozmowę, i niech pan sam będzie spokojny. Jestem pewny, że nie grozi jej żadne niebezpieczeństwo.

Randall uściskał wyciągniętą rękę.

— Gdyby to okazało się prawdą, co pan mówił — westchnął. — Ale zapewniam pana, że odefnę swobodnie do piero wówczas, gdy Betty będzie wśród nas.

(D. c. n.)

Reklama jest dwiema przemyślną i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klientelę, niech się ogłasza w „Gościu Czestochowskim”, najpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Dział drobnych ogłoszeń poczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny przemyślny i ogłoszeń na 1 kol.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwał Związku Prasy Profesjonalnej i Komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych podaje się w interesie klienteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były wane

Omyłki w ogłoszeniach nie odpowiadają do żadnego zwrotu gotówki i nie obowiązują Administrację do bezplatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypoznane. — Za terminowe zamieszczenie ogłoszenia Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. Nie przyjmujemy nie odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie. — Redaktor i Wydawca F. D. WILKOZEWSKI.